

VRZEL V ŠTEVILU USPOSOBLJENIH PROJEKTHNIH MANAGERJEV NA TRGU DELA

Februarja se nas je globoko dotaknila vest, da se je nepričakovano, sredi delovne in projektne vneme, poslovil prof. dr. Jure Kovač, eden od najvidnejših članov Slovenskega združenja za projektni management, pobudnik mnogih razvojnih projektov, član izvršilnega odbora združenja in urednik revije Projektna mreža Slovenije med letoma 1998 in 2007. V tistem obdobju je revija začela svojo samostojno pot kot osrednje strokovno-informativno glasilo za člane ZPM in zainteresirane posameznike. Zelo kmalu pa je postalo jasno, da je potrebno dvigniti profesionalno raven revije iz strokovno-informativne v osrednjo znanstveno-strokovno revijo s področja projektne managementa v Sloveniji. Prof. dr. Jure Kovač je bil mnenja, da brez objavljanja in s tem diseminacije rezultatov znanstvenih ter strokovnih raziskav in poljudnih razmišljanj s področja projektne managementa ne moremo pričakovati kakovostnega razvoja navedenega strokovnega področja. V času njegovega urednikovanja si je revija Projektna mreža Slovenije pridobila razpoznavnost med strokovnjaki projektne managementa, vzpostavil se je ustaljen ritem izhajanja. Kasneje je pripomogel k izhajanju revije z znanstvenimi prispevki in delom recenzenta. Hvaležni smo mu za njegov nesebični prispevek k izhajanju revije in razvoju projektne managementa v Sloveniji.

Tokratni uvodnik je navdihnil prispevek Josipa Masarića, profesorja na Ekonomski fakulteti v Osijeku, ki deluje v okviru Univerze Josipa Jurja Strossmayera v Osijeku v kombinaciji s trendom projektizacije dela v globalnem prostoru. V zadnjih letih namreč doživljamo povečevanje števila in pomembnosti projektov v družbi. Raziskava o projektne aktivnostih v Nemčiji je pokazala, da so projektne aktivnosti že leta 2013 ustvarile več kot tretjino nemškega BDP, do leta 2010 pa bi se naj ta odstotek povečal na 50 %. Vse več delovne populacije je tako vpete v delo na projektih. Project Management Institute (PMI) v svoji monografiji Project Management – Job Growth and Talent Gap 2017–2027 posledično ugotavlja, da globalno nastaja vedno širša vrzel med potrebami delodajalcev po usposobljenih projektne managerjih in razpoložljivostjo strokovnjakov za zasedbo teh mest. Nujno je spodbuditi čim več talentov, da vstopijo v poklic in zmanjšajo vrzeli v talentih. Do leta 2027 bodo delodajalci potrebovali 87,7 milijona posameznikov, ki bodo delali v vlogah, usmerjenih v vodenje projektov. Medtem pa pomanjkanje kvalificiranih talentov predstavlja pomembno tveganje za organizacije in tudi nacionalna gospodarstva, ki se zanašajo na ta talent za izvajanje strateških pobud, spodbujanje sprememb in zagotavljanje inovacij. Glede na študijo PMI (2017) bi razkorak v talentih lahko do leta 2027 povzročil potencialno izgubo približno 207,9 milijard USD v BDP-jih 11 analiziranih držav¹. Za učinkovito izvedbo projektov je potrebna ustrezna usposobljenost ljudi, ki te projekte vodijo. Postavlja se vprašanje, ali preverimo usposobljenost ljudi, ki jim zaupamo izvajanje projektov. Pogosto ne. Mnogokrat se zaupa izobraževalnemu sistemu, da ima vgrajeno tako pomembno kompetenco, kot je projektne management. Kot lahko preberete v raziskavi Josipa Mesarića na temo določitve izhodišč za oceno formalnega izobraževanja projektne managementa na Hrvaškem in v Sloveniji, je avtor ugotovil, da si na osnovi javno dostopnih informacij ne morete ustvariti predstave o tem, kakšna je globina poznavanja projektne managementa diplomantov fakultet v vzorcu. Razvidno je, da diplomanti spoznajo projektne management, ne pa tudi v kolikšni meri so sposobni pridobljeno znanje uporabiti v praksi. Diplomati večine fakultet torej pridejo na trg delovne sile z zelo površinskim znanjem, ki ga znajo bolj ali manj uporabiti v praksi. Vrzeli v znanju se pogosto maši s seminarji, ki v nekaterih primerih temeljijo na realnih primerih iz prakse oziroma zahtevajo od slušatelja, da uporabi pridobljeno poznavanje teoretičnih izhodišč na svojem primeru. Dober pokazatelj usposobljenosti je certifikat IPMA® SloCert oziroma listina, s katero nosilec izkazuje svojo usposobljenost –

¹ Brazilija, ZDA, Kanada, Velika Britanija, Nemčija, Kitajska, Japonska, Avstralija, Združeni arabski emirati, Savdska Arabija.

kompetentnost za zmožnost uporabe potrebnega znanja in/ali veščin ter primernost osebnostnih lastnosti za uspešno in učinkovito obvladovanje projektov. Vprašanje je le, če je in v kolikšni meri je njegova vrednost prepoznana pri delodajalcih.

Članek avtorjev Saša Kiralyja, Aljaža Stareta daje odličen vpogled v BIM pristop (ang. Building Information Modeling), ki se v svetu vse bolj uveljavlja na področju gradbeništva. BIM pristop deluje na informacijskih rešitvah razvitih z združitvijo programov za konstruiranje in programov za podporo managementu projektov. Z raziskavo ugotovita, da je uveljavljenost in razvitost pristopa v Sloveniji enaka britanski, pri čemer obstajajo razlike med načinom dela uporabnikov, tako glede programov, virov informacij, kot načina sodelovanja med deležniki projektov. Na slednjem področju vidita tudi največ možnosti izboljšav, od države pa pričakujeta, da uveljavitev pristopa pospeši z aktivnim programom uvajanja BIM pristopa v javne gradbene projekte. V Veliki Britaniji so namreč pred nekaj leti z zakonom uveljavili obveznost uporabe BIM pristopa pri javnih infrastrukturnih projektih.

Darja Sekula Krstič in Mirko Markič v svojem prispevku na osnovi sistematičnega pregleda domače in tuje strokovne literature formirata konceptualni model za empirično raziskavo o vplivu izbranih dejavnikov vodenja projektnega tima na stroške in izvedeta anketiranje. Iz raziskovalnega vzorca ne uspeta dokazati statistično značilnega vpliva znanja projektnega managerja, motiviranja projektnega tima in komuniciranja projektnega tima na stroške projekta. Bralcem ponudita predloge za izboljšanje vodenja projektne timov v nevladnih organizacijah, kar bo povečalo spešnost projektov z vidika stroškov.

Naj tudi tokrat za konec povabim vse vas, ki delate na projektih, raziskujete različne vidike projektnega managementa in lahko tako ali drugače prispevate k širitvi izkušenj in znanja s področja projektnega managementa, da prispevate v skupno zakladnico znanja in ga delite z ostalimi v obliki članka v reviji Projektna mreža Slovenije. Saj poznate rek »vzgleđi vlečejo«. Odlika te revije so članki v pretežno slovenskem jeziku, ki avtorjem olajšajo strokovno izražanje in pogosto doseganje višje kakovosti člankov kot v tujem jeziku, bralcem pa lažje absorbiranje novih spoznanj.

Brigita Gajšek, urednica